

اولین همایش محلی نانو تکنولوژی هزاپا و کاربردها

اواده‌گل بنیان شدی و آموزش‌داری اسلام‌بهران

محل برگزاری: همدان دانشکده شهید مفتح

۱۵ اسفند ۱۳۹۲

ارزیان محیط‌زیست هماندار اداره کل حفاظت محیط‌زیست استان همدان

فناوری نانو و تاثیرات آن در محیط زیست

*^۱ مهندس میثم مهری چروده^۲، سارا بنی نعیمه، ^۳ مریم بنی نعیمه

^۱ کارشناس ارشد مهندسی منابع طبیعی علوم و صنایع چوب و کاغذ - مدیر عامل شرکت نمای پدیده شفق

^۲ کارشناس ارشد اقلیم شناسی در برنامه ریزی محیطی - سازمان آب و برق خوزستان

^۳ کارشناس روانشناسی عمومی - مدیر آموزشگاه نمونه دولتی فرهنگ-ناحیه یک اهواز

*^۱ mehri1334@gmail.com

چکیده

امروزه نقش نانوتکنولوژی در همه ابعاد روشن است، اما جنبه دیگر این توامندی، خطرات احتمالی مرتبط با استفاده از محصولات فناوری نانو است که در صورت رعایت نکردن قوانین و مقررات خاص ایجاد می‌شود. بنابراین ضمن تاکید بر اهمیت فناوری نانو، لازم است آیین نامه‌هایی جهت انجام ایمن و سالم استفاده از محصولات نانو تهیه و تدوین گردد تا بر اساس آن بتوان کنترل و نظارت بر کلیه فعالیتهای نانوتکنولوژی را اعمال کرد. نانو تکنولوژی به عنوان یک فناوری کاربردی در دهه اخیر مورد توجه قرار گرفته است. کاربرد این تکنولوژی در حوزه‌های مختلف متفاوت است. این فناوری با تولید محصولات متنوع در حوزه‌های شیمی، انرژی و محیط زیست کاربرد فراوانی دارد. تقسیم‌بندی فناوری نانو در شاخه‌ها و رشته‌های مختلف بیشتر مربوط به کاربرد محصولات این فناوری در هر رشته می‌باشد. به طور کلی فناوری نانو برای تولید مواد با بهره بالا عبارت از ایجاد یک شرایط کاملاً کنترل شده و دقیق و استفاده از این شرایط برای چیدمان منظم اتم‌ها و تولید مواد در مقیاس نانو می‌باشد. تأثیرات مستقیم و غیر مستقیم نانو بر محیط زیست از جنبه‌های مختلف قابل بررسی است. قبل از استفاده از محصولات این فناوری در محیط زیست لازم است ارزیابی دقیقی از تأثیرات مثبت و منفی کاربرد آنها بر محیط زیست صورت گیرد. در ادامه مقاله تأثیرات مثبت و منفی کاربرد این فناوری بر محیط زیست تشریح می‌گردد.

اولین همایش ملی نانو تکنولوژی هزاپا و کاربردها

اوره کل نانو پژوهی و آینه زاری اسلامیه

محل برگزاری : همدان دانشکده شهید مفتح

۱۵ اسفند ۱۳۹۲

ارزیان محیط زیست علمی اداره کل حفاظت محیط زیست اسلامیه

کلید واژه ها : فناوری نانو ، محیط زیست ، اثرات مثبت و منفی نانو، کاربردنانو

مقدمه

فناوری نانو واژه‌ای است کلی که به تمام فناوری‌های پیشرفته در عرصه کار با مقیاس نانو اطلاق می‌شود. معمولاً منظور از مقیاس نانو بعدهای در حدود 1nm باشد. (1nm یک میلیاردیم متر است)

اولین جرقه فناوری نانو (البته در آن زمان هنوز به این نام شناخته نشده بود) در سال ۱۹۵۹ زده شد. در این سال ریچارد فایمن طی یک سخنرانی با عنوان «فضای زیادی در سطوح پایین وجود دارد» ایده فناوری نانو را مطرح ساخت. وی این نظریه را ارائه داد که در آینده‌ای نزدیک می‌توانیم مولکول‌ها و اتم‌ها را به صورت مسقیم دستکاری کنیم. واژه فناوری نانو اولین بار توسط نوریوتاینگوچی استاد دانشگاه علوم توکیو در سال ۱۹۷۴ بر زبانها جاری شد.

چگونگی ساخت و محاسبات آنها «تفاوت اصلی فناوری نانو با فناوری‌های دیگر در مقیاس مواد و ساختارهایی است که در این فناوری مورد استفاده قرار می‌گیرند. البته تنها کوچک بودن اندازه مدل نظر نیست؛ بلکه زمانی که اندازه مواد در این مقیاس قرار می‌گیرد، خصوصیات ذاتی آنها از جمله رنگ، استحکام، مقاومت خوردگی و ... تغییر می‌یابد. در حقیقت اگر بخواهیم تفاوت این فناوری را با فناوری‌های دیگر به صورت قبل ارزیابی بیان نماییم، می‌توانیم وجود "عنصر پایه" را به عنوان یک معیار ذکر کنیم. عنصر پایه در حقیقت همان عناصر نانومقیاسی هستند که خواص آنها در حالت نانومقیاس با خواصشان در مقیاس بزرگتر فرق می‌کند.

اولین و مهمترین عنصر پایه، نانوذره است. منظور از نانوذره، همانگونه که از نام آن مشخص است، ذراتی با ابعاد نانومتری در هر سه بعد می‌باشد. نانوذرات می‌توانند از مواد مختلفی تشکیل شوند، مانند نانوذرات فلزی، سرامیکی، ... دومین عنصر پایه، نانوکپسول است. همان طوری که از اسم آن مشخص است، کپسول‌های هستند که قطر نانومتری دارند و می‌توان مواد مورد نظر را درون آنها قرار داد و کپسوله کرد. سال‌هاست که نانوکپسول‌ها در طبیعت تولید می‌شوند؛ مولکول‌های موسوم به فسفولیپیدها که یک سر آنها آبگریز و سر دیگر آنها آبدوست است، وقتی در محیط آبی قرار می‌گیرند، خود به خود کپسول‌هایی را تشکیل می‌دهند که قسمت‌های آبگریز مولکول در درون آنها واقع می‌شود و از تماس با آب محافظت می‌شود.